

Põllumajandusettevõtte finantsjuhtimine

Crocus OÜ näitel

Piret Hein

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Crocus OÜ

Ettevõtte (1992):

- ▶ 730 ha
- ▶ Teravili 586 ha
- ▶ Harjumaa
- ▶ Paepealsed õhukesed mullad
- ▶ 2-3 töötajat
- ▶ PÜ Kevili liige
- ▶ Kostera TÜ (kohaliku kuivati ehitamiseks loodud ühistu)

Minu kogemus/panus:

- ▶ Alates 2014
- ▶ 2 ettevõtet
- ▶ Põlluraamat Excelis - mis võimaldab põllupõhist kuluarvestust
- ▶ Finantsplaneerimine aasta ette

Mis on taimekasvatuse ettevõtte finantsjuhtimises erinevat tavapärasest

- ▶ 1x aastas saad vigu parandada
- ▶ Aastad ei ole vennad ja häid aastaid vähem kui „kriisiaastaid“
- ▶ Tulu korra aastas (börsihind)
- ▶ Äri eesmärk/omandi struktuur - omanik töötab ettevõttes. Omanik on huvitatud pikaajalisest tulust ja jätkusuutlikkust ettevõttest, mitte lühikesest kapitali tootlusest.

Põhimõtted/väärtused

- ▶ Konservatiivsus
 - ▶ Sügisel peale saaki eelarve järgmiseks aastaks - alati peavad jääma järgmise aasta saagini toimimiseks vajalikud vahendid
- ▶ Efektiivsus
 - ▶ Kõikide investeeringutega võiks kaasneda kulutuste vähenemine, tööviljakus või saagikuse kasv.
 - ▶ Kõik tööd peavad saama põllul tehtud optimaalsel ajal
- ▶ Innovatiivsus
 - ▶ Kui võimalik, iga tehnika ost peab tooma kaasa parenduse täppisviljeluses. Masin peaks olema võimekam kui töötaja oskus masinat kasutada ostu hetkel
- ▶ Suur tähelepanu masinapargi/töökoja hooldusel ja korrashoiul
 - ▶ Kulude kokkuhoid, sest korras ja hooldatud masinal on suurem järelmüügi väärtus
 - ▶ Töötajad hindavad ja panustavad, sest saavad aru, et aja panustamine siia tähendab neile paremat töökeskkonda

Eelarvestamine ja rahavoo planeerimine

- ▶ Tulude prognoos
 - ▶ Saagi prognoos konservatiivne (kõige kehvema aasta järgi)
 - ▶ Hinna fikseerimine: kevadel alles siis, kui on teada mis seisus on taliviljad ja ka siis konservatiivselt
- ▶ Põlluraamat
 - ▶ Agronoomiliste otsuste tegemiseks + võimaldab hooaja siseselt kulusid kontrollida
- ▶ Kulude prognoos
 - ▶ Vajalik hoida raamatupidamises suuremad kululiigid eraldi kontodel, et oleks lihtsam kasutada eelarve ja rahavoo tegemisel ja omahinna arvutamisel

Põlluraamat - põllupõhine kasumlikkuse arvestus

- ▶ Selguvad põllud kust igal aastal tuleb tulu
- ▶ Aitab hooaja keskel otsustada
- ▶ Vähemkasumlikel põldudel kulutused ei tule tagasi
- ▶ Kus potentsiaali rohkem, tasub investeerida
- ▶ Põllumaa ostmise tasuvusaeg
- ▶ *Mõelda kellega oma andmeid jagada*

Rahavoogude prognoos

- ▶ Aitab saada hooaja keskel selgust hooaja tulemusest
 - ▶ Investeerimisotsused
 - ▶ Ootamatuste korral aitab otsustada (nt kui rendimaad pakutakse müüa)
 - ▶ Kas on vaja kasutada pikka makset
 - ▶ Kas saab maksta dividende

Riskide juhtimine

- ▶ Ära hoida ootamatusi või olla nendeks valmis
 - ▶ Puhvri olemasolu
 - ▶ Kindlustamine (kasko)
- ▶ Pudelikaelte leevendamine
 - ▶ Ühistuline tegevus
 - ▶ Kevili teenus
 - ▶ Kohalik kuivati
 - ▶ Oma masinad - veoauto, ekskavaator
 - ▶ Maa ost / rent